

SPORTSFISKE-MYSTERIER

AV CARL COLLIN-HANSEN JR.

Taktfaste skritt i sommerkvelden. Våt og sleip snor den vesle krangete stien sig innover Tydalsskogene. De tunge, gjennomvåte turiststøvler minner nærmest om klunkeflasker, som forfedrene brukte i de gode, gamle dager. Klunk, klunk, sier støvlene, — fanden, sier Eiermannen, og når så endelig myggesvermene setter i med sine orgeltone, ja, da skal «de blodfattede ha takk», som det heter. Men til tross for at alle disse forskjellige «melodier» ikke nettop eier Marseillaisens inspirerende evne, bærer det allikevel avsted med god fart langs den forbi- stredede skogstien som aldri vil ta slutt. — Over oss jager regntunge skyer, og en svak bris stryker gjennom skogen.

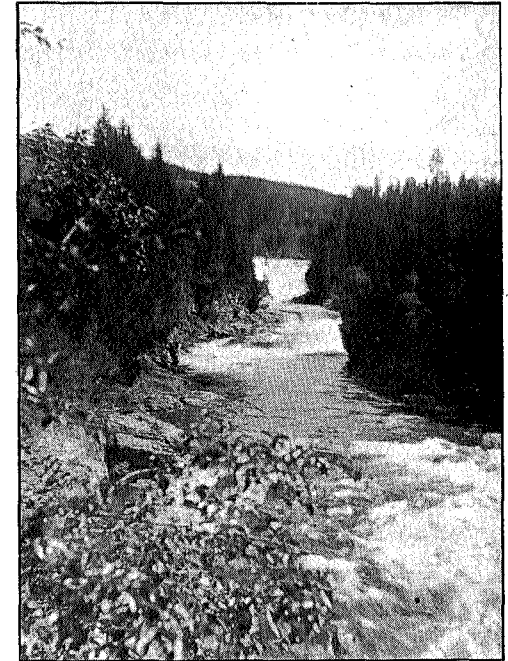
Nu høres fosselarm, den kommer nærmere, og dypt dernede mellom svarte, stupbratte lier styrter og fosser Nea avgårde. Undertiden går den nokså rolig og blå. Det er som om elven for et øieblikk er gått klar, men ikke før er den kommet litt til kref- ter igjen, så setter den i et brutalt sprang, verre enn nogensinne. Hvitskummende og hensynsløs tordner den avsted gjennom den dunkle granskogen, mot sitt fjernere mål, havet.

Så er vi altså kommet frem til den del av elven som etter sportsfiskeres mening er meget fiskerik. Stedet vi nu er ved, ligger en halv mils vei ovenfor de svære fossene Nea danner ved Ås i Tydalen.

Imidlertid er det alt annet enn behagelig å fire sig ned til elven, især nu da dalsidene er våte og sleipe. Omsider finner vi en nogenlunde brukbar nedgang, og foran oss har vi en stor, svart kulp, like under en vilter foss.

Klokken er halv elleve — fisketiden er inne, og vi skogens helter skrider til handling. Fluestengene blir i en fart satt sammen og flueriggene gjort istand. Snart danser de lekreste fluer kokette og elegante på vannflaten. Da kastene i sannhet er like- så lekke, og i betraktning av kveldens fin-fine fiskevær, skulde vi gå ut fra at fiskekurven vil få besøk. Men dessverre, besøket uteblir, og fiskekurven dingler fremdeles tom og renvasket ved siden. Dette er altså den fiskerike Nea! Vi tar oss en kraftig stopp «karva blad», det eneste effektive middel mot myggen vi har for hånden.

Altså, fisken ute- blir, men nu gjelder det å ta fornuften fan- gen. Denne kulpen er utvilsomt rik på man- ge og store ørreter, men det mørke vann lar oss forstå at dyb- den er meget stor. Av denne grunn passer kulpen ikke for flue- kastning, da ørreten i almindelighet står dypt på sådanne steder, og derfor har vanskelig

Nea i Tydal.

for å se fluene som by- des den, så lekke de enn monne være. Nei, det er nok best å søke til et annet sted i elven.

Kameraten påstår at dette med dybden ingen ting har å si for fluekastningen. «Er du nu ute igjen med dine forbandede teorier?» kommer det fra hjertets edleste strenger. Jeg søker å forklare ham at «teoriene», som han sa, aldeles ikke er mine, men at jeg har dem fra en mann med adskillig større sports-

fiskeerfaring og kjennskap til ørretens liv enn han og jeg til sammen, multiplisert med et anselig tall.

Dette hjelper, og nu tar jeg frem av sekken en bok, skitten av år og turer. Det er forstmester *Preuthuns* fortrinlige håndbok for sportsfiskere, og den har vært min trofaste venn og turledsager gjennom hele opveksten. Nu får han, kameraten, se sort på hvitt, at «dype, stille katarakter mellom steile fjellsider sjelden er lønnende for fluefiskeren».

Vi blir så enige om å forsøke litt lenger op i vassdraget. En halv times tid senere kommer vi til et sted, hvor elven likesom utvider sig og danner en hå. Her ser det riktig innbydende ut. Fisken vaker så hele vannflaten sier klunk, klunk, i likhet med mine «noe fuktige» støvler. En og annen rygg på en storørret sees nu og da, hjertet slår sterkere — rovdyyret er våknet i mennesket.

Nu begynner fiskingen for alvor. Flueringen består for mitt vedkommende av *Greenwells Glory* som endeflue, som nederste ophenger *March Brown* og øverst *The Black Palmer*. Jeg kaster og kaster etter alle kunstens regler, men forgjeves. Hvad kan nu grunnen være? Flueboken kommer frem, og nu plaserer jeg *Heckum Peckum* som endeflue. Dermed er spillet vårt. Fisken biter, snellen surrer og den ene pene ørret etter den annen må bøte for sin dårskap. — Med ett suser snellen på min stang kraftigere enn ellers, idet meter etter meter av den dyrebare snor ubarmhjertig rykkes ut. Jeg forsøker å bremse med hånden, men hver gang truer redskapen med å gå itu. Hvad i all verden skal jeg gjøre?

«Du får nok slå op i den fine trylleboka», kvekker kameraten.

«Hold kjeften din, og kom med håven, for svarte, og det litt faderlig fort», er de «kultiverte» ord han får tilbake. Imens surrer snellen, jeg veiver inn det forreste jeg kan, men ut bærer det med friske krefter.

Endelig begynner den lystige krabat derute å ta et roligere tempo. Min prektige ledsager kommer med håven, og litt etter kjemper to nydelige halvkilos ørreter sin siste fortvilte kamp innenfor håvnettets solite vegger. Den ene fisk er blitt krøket i

halen, hvilket lett forklarer snellens voldsomme tempo, for er en fisk sådan krøket kan den legge iveri med en næsten utrolig styrke. — Elleve halvkilos ørreter er vårt samlede resultat efter bare en halvtimes fising, og næsten alle bet på *Heckum Peckum*. Glade og stolte, rent milde av lykke, ber kameraten og jeg hverandre om undskyldning for de noget uoverlagte ytringer som undslapp oss under kamptummelen.

Det er nu over midnatt, fisken holder op med å bite, mens skodden langsomt legger sitt hvite slør over vannet og fjerner alt som kalles insekter. Snart flammer et lystig bål i natten, og «klunkeflaskene» tas av benene for å tørkes. Bålet lyser, og *Finne & Kvenilds* nyristede mokka kaffe holder et svare leven inne i han «Lars». Den uvant fine kaffen er en overraskelse kameraten har med, og fred være med hans minne for den! Vi spiser, drikker (kaffe!), røker «karva blad» og alt er såre godt. Så kommer fader *Preuthun* frem, og diskusjonen om sportsfiskemysteriene går sin sikre gang, mens bålet spraker og trærne suser i nattevinden.

Vi sitter nettop og leser om hvorvidt de kunstige fluers farve og størrelse bør være lik de insekter som svermer på vannet. Mange fiskere, og kanskje de fleste, mener at fisken tar hvilken som helst flue, når den bare er i «bidd». Ja, dette er vel og bra, men så kommer alle de mangfoldige ganger, da den ikke er fullt så villig, når bare et bestemt fluemønster viser sig drepende. *Preuthun* nevner at fluemønstrene ialfall til en viss grad må være lik insektene som i øieblikket ferdes på vannflaten. Til tross for at jeg ikke besidder *Preuthuns* egenskaper, er jeg så fri å erklære mig enig i hans resonnement i sin almindelighet.

Imidlertid er det interessant å iaktta at fisken i nogen vann og elver gjerne tar fluemønstre som ikke eier den fjerneste likhet med naturlige insekter. Som eksempel nevner jeg den skrikende sorte og røde *Alhambra-flue*, for ikke å snakke om *Ibis*, som er rød som blod, med undtagelse av en tynn fin gulltråd som går i åpne spiraler rundt buken. Den vakre og berømte *Alexandra-flue* kommer igrunnen ikke i betraktning, da den ifølge sin konstruksjon ikke imiterer vannflatens fullt utviklede insekter, men antagelig «spe fiskyngel», som salig *Preuthun* sier.

Bemerkelsesverdig er det også at to temmelig like fluer ofte har helt forskjellig drepeevne, selv om de sitter på samme fluerigg. Som et illustrerende eksempel nevner jeg fluene Silver Zulu og Black Palmer. Disse to ligner hverandre på en prikk, med undtagelse av at Zulu-fluen har en ganske liten rød ullstjert.

Med hensyn til fluestørrelsen er meningene svært delte. Noen sier at storfisken vil ha svære mønstre, andre sier omvendt. Dette er selvfølgelig avhengig av vannets næringsforhold, da storfisken i et næringsfattig vann mer enn gjerne propper i sig store fluekropper, mens den, hvis vedkommende vann ellers kan by den tilstrekkelig næring, likeså godt tar en liten flue som en lekkerbiskken, eller om man vil, dessert. Imidlertid er de «lærde» uenige i de fleste av ovennevnte spørsmål. — Men uff, nu går hålet ut og det blir bitende kaldt.

Snart høres en jevn snorken. Ilden blafrer op litt nu og da. En frisk morgenbris begynner å feie bort tåken på elven, som rinner så fredelig, muntert småpratende med sig selv. Så ligger da to unge, håpefulle spirer og drømmer om sportsfiskets utallige mysterier, mens de siste efternølere av mygg trofast passer sitt arbeide.

Carl Collin-Hansen.

MED HEST OG KJERRE TI MIL OVER VEILØST FJELL

AV KAPTEIN HANS HIORTH

Vi militære har på utmarsjene våre en fordel som våre civile kolleger, fotturistene, mangler: Vi bærer hus og «seng» på ryggen. Om huset er luftig og sengen spartansk, så blir vi til gjengjeld helt uavhengig av kvarterer, hoteller, bilruter og jernbaner. Vi finner hus under hver busk, kan gå så langt eller så kort som vi ønsker, vi blir helt fri i rutevalget.

Derfor kommer vi ofte tvers på de vanlige ferdselsveier, og gjør derfor også ofte den oppdagelse, at en trakts verdi som turistland ikke alltid er proporsjonal med den reklame turistbyråene setter i sving for trakten eller den mengde gammelt matpapir og tomflasker som en kan finne på de vakreste utsiktspunktene i trakten.

Sommeren 1927 skulde Underoffisersskolen i Trondhjem fra Hegra i Stjørdalen til Reitan i Ålen. Vi skulde dessuten det året ha kjøreevelser i ulendt mark med en ny kjerretype vi hadde fått. Naturlig blev det da å henlegge kjøreevelsene til Reitanmarsjen, og velge en rute for denne tvers på det øst-trøndiske veinett.

Ruten er avlagt på kartskissen fig. 1. Den går som en vil se fra Hegra over Ytteråsvatnet til Sonas dalføre. Derfra over til Garbergelva (Øyelva), langs denne til 1. Kvern fjellvatn. Så langs fylkesgrensen til Løddølja og videre til Ås i Tydalen. Fra Tydalen nyttet vi delvis vei til Riasten og Reitan.

At vi som kjørekarer hadde mange opplevelser med kjerrer som veltet, hester som blev stikkende i de verste myrhullene, brudd på fjærer og skjeker, sier sig selv. Og at vi vant verdifulle erfaringer om veittakning, elveoverganger, kjøring på